

VENSTERS NAAR HET LICHT

Jesaja 2: 4 30 november 2025, 1^e advent

Lieve mensen,

1 U kent ongetwijfeld de beroemde Adventskalender. Dat is een fraai gekleurde plaat met 25 luikjes. Elke dag in de maand december kunnen we een luikje opendoen. Zo bereiden we ons stap voor stap voor op het Kerstfeest. Kinderen aan tafel kunnen vaak niet wachten om het luikje te openen. Wat zit erachter? Een plaatje of een vraag...In deze maand zijn de kalenders er weer in allerlei soorten en maten te zien. De commercie heeft de kerkelijke Adventskalender omgebouwd tot een grote luxe doos met luchtjes, cosmetica, chocolade en ga zo maar door. Toch zit er een apart luchtje aan. Advent lijkt zo meer op Black Friday, zwarte maand, dan op een tijd van verlangen en wachten op ...ja wat eigenlijk..? Vandaag, deze 1^e zondag van Advent, doen we zoals het hoort: we openen onze meditatieve adventskalender aan de hand van enkele beelden uit de Bijbel. Het zijn plaatjes die de zojuist gelezen Bijbelschrijvers ons laten zien: Jesaja, de grote profeet, Matteüs, de eerste evangelist en apostel Paulus. Zij willen ons alle drie met hun beelden warm maken voor het echte geluk, voor een wereld omgekeerd. Want geluk, dat willen we allemaal. Geluk, dat scoort hoog. Maar wat is echt geluk? En wie of wat is de ware geluksbrenger?

2 De spanning stijgt, we openen het eerste luikje: Kijk eens, we zien een berg en een huis. Ja, dat is de droom van de profeet Jesaja. Hij leefde in een zeer turbulente tijd, vol geweld, oorlog en onrecht. Overal bloed, haat, nijd en strijd. Komt er ooit een dag van vrede? Jesaja kreeg als spreekbuis van God een woord te zien. Ja, je hoort het goed, geen woord te horen, maar een woord te zien!!! Het is een visioen om van te dromen. Een droomplaatje om je met hart en ziel te laten meenemen naar nieuw geluk. En zie: een hoge berg, en daarop een huis van God (de tempel zeggen we nu) maar NB letterlijk staat er in het Hebreeuws toch echt **huis**. Beth-el of Beth Jhwh adonai. Het gaat om een gezamenlijke klimtocht naar een plek waar alle volken samenkomen. Het huis van God dat is geen paleis vol luxe, pracht en praal. Neen, Zijn huis is de plek waar iedereen zich thuis voelt bij de ENE, de Unieke. Zijn Naam is IK BEN ER! Gods huis staat helemaal boven op de hoogste berg. Aha, wat een plaatje. Ineens komen alle andere bergverhalen uit de Bijbel wonderlijk bij elkaar. Weet je nog, de berg Horeb, daar ontving Mozes Gods Wet, de 10 grondwoorden voor een gelukkig leven. Weet je nog de Bergrede van Jezus: Gelukkig ben je (zei Hij) als je arm bent, bedroefd, vervolgd...gelukkig? Wat? Ja, want dan ben je heel dichtbij Gods Koninkrijk, zijn nieuwe wereld, de hemel op aarde. Niet te geloven. Wat een plaatje? En dat is nog maar ons eerste Adventsvenstertje.

3 Het Tweede? Jesaja droomt verder over deze wereld omgekeerd. De aarde vanuit het hemelse perspectief van vrede, echte vrede. En zie: er

zal recht en gerechtigheid geschieden. De machtigen delven het onderspit, de beulen en alle ongelukbrengers verdwijnen voorgoed, en wat is dat...? Tjonge, alle zwaarden en speren verdwijnen in de oven. Ze worden omgebouwd tot ploegijzers en snoeimessen.

Militaire wapens veranderen in instrumenten van vrede. Letterlijk staat er in de grondtekst: de mensen zullen niet langer de oorlog leren...Wat een actueel geluid, er lijkt nog niets veranderd. De wapens kletteren ook vandaag nog, kanonnen bulderen, de explosies doen dagelijks hun verwoestende werk: in Oekraïne, het Midden-Oosten, Soedan, en zoveel andere plaatsen. Wie in het ware huis van God woont, die leert de wegwijzers van de vrede.

4 Het derde plaatje? Worden we al warm? Begint er al licht te gloren in het donker? Neen, maar, zeg, een vijgenboom. Een doodgewone boom in Israël...wat nou weer? Maar Jezus kijkt er anders naar. Hij leert ons in die overbekende boom een symbool te zien, een teken van Gods nieuwe toekomst vol geluk. Die boom lijkt in de winter hopeloos kaal en verloren. Maar dan in de lente, let op, dan lopen de takken uit en krijgen ze weer nieuwe blaadjes. En moet je ze in de zomer zien. Eén en al groen, een en al schaduw, en ieder kan weer zitten onder zijn eigen vijgenboom en wijnstok, dat is het geluksplaatje van vrede in Israël. Leer deze les van de vijgenboom, zegt Jezus: het echte geluk is heel dichtbij, het Koninkrijk staat voor je neus, letterlijk staat er in het Grieks: God staat voor jullie deuren. Zo dichtbij is Hij, niet te geloven,...Zijn woorden zijn daarvan het beste bewijs!!!

5 En het vierde plaatje...We komen nu bij apostel Paulus, hij zingt het prachtige adventsnieuws voor ons: *de nacht loopt ten einde de dag komt naderbij*. Ja, het was eerst pikdonker. De donkere nacht van onze crisis (zoals ziekte, dood, rouw, ruzie, oorlog) het zal niet voor eeuwig zijn. Heb geduld, blijf hopen, blijf verlangen, blijf verwachten, dat is Advent. Hij komt, nog even en je ziet de zon van zijn Gerechtigheid weer opkomen boven de horizon.

6 En het laatste plaatje: een hart...ach natuurlijk, het kan niet missen. Daar komt elke Bijbelse boodschap steeds weer op uit. Het hangt als een oneliner en mantra op de muur naast de kansel van de Oosterkerk, het is de grondmelodie van het evangelie en van de hele Bijbel; en ook Paulus raakt niet uitgezongen, ook in zijn levenslessen aan de Romeinen: wie de ander liefheeft, heeft de wet vervuld...heb je naaste lief als jezelf.. Het hart van de Bijbel is het hart van God dat klopt voor alle mensen.. voor jou, en voor jou en jou en voor mij. Zijn liefde kent geen einde....

Zo, lieve mensen, lonken en vonken de 5 plaatjes van onze nieuwe Adventskalender ons warm en hoopvol tegemoet. Beginnen deze beelden van hoop al een beetje te werken in ons? Hoe kunnen we het als huis van God met elkaar volhouden en de zon weer zien schijnen? Hoe geven we

deze Adventsplaatjes handen en voeten in ons dagelijks leven, in onze familiekring, op het werk, in de kerk of waar ook?

7 Ik moet denken aan Etty Hillesum, vandaag is het haar gedenkdag. Etty groeide op in een seculier joods gezin. In de Tweede Wereldoorlog met alle terreur van het nazisme en Jodenvervolging begon zij zich spiritueel te ontwikkelen. Zij kreeg belangstelling voor het geloof en de persoon van Jezus. Precies de grote menslievendheid en overgave van Christus inspireerden haar. Ze schreef er dagboeken vol over...en ze veranderde en zette zich in kamp Westerbork met hart en ziel in voor de zieken en haar joodse broeders en zusters in nood.

Als het denkende hart van de barak zoals ze werd genoemd. Zij stierf uiteindelijk in concentratiekamp Auschwitz.

En 40 jaar later verscheen haar dagboek pas in de boekhandel. Haar gedachten inspireren veel mensen tot op de dag van vandaag. Zij wordt gezien als een moderne mysticus, een voorbeeld van iemand die de hoop niet opgaf. Zo inspireert Etty ook mij met haar volgende dagboekfragment, lees het als adventsluikje nummer 6:

Een diepe put, Dinsdagmiddag 26 augustus 1941

Binnen in me zit een heel diepe put. En daarin zit God. Soms kan ik erbij. Maar vaker liggen er stenen en gruis voor die put, dan is God begraven. Dan moet hij weer opgegraven worden. Ik stel me voor, dat er mensen zijn, die bidden met hun ogen naar de hemel geheven. Die zoeken God buiten zich. Er zijn ook mensen, die het hoofd diep buigen en in de handen verbergen, ik denk, dat die God binnen in zich zoeken.

Tot zover. Mogen de adventsluikjes ook ons helpen om de luiken van ons hart te openen. Dan komt ons bestaan in een ander licht. En merken we: Gods liefde is heel dichtbij, Hij staat NB voor onze neus, Hij klopt op onze deur....en vraagt ons vandaag, hier en nu: Doe open en kom gauw!

V: Moge het zo zijn in Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Allen: AMEN